

Kohti pienempiä päästöjä – SEAMKin hiilijalanjälki pieneneni

25.9.2026

SEAMKin hiilijalanjälki pieneni vuonna 2025 noin 11 prosenttia edellisvuodesta. Suurimmat vähennykset syntyivät kiinteistöjen energiankäytöstä ja lentomatkustamisesta.

Tulokset osoittavat, että viime vuosina tehdyt energiatehokkuustoimet näkyvät jo hiilijalanjäljessä. Samalla laskenta auttaa tunnistamaan, mihin päästövähennystoimia kannattaa seuraavaksi kohdistaa.

Kiinteistöjen päästöt vähenivät merkittävästi

Suurin muutos tapahtui kiinteistöissä, joiden päästöt vähenivät noin 42 prosenttia. Lämmityksen päästöt laskivat jopa 79 prosenttia ja sähkön noin 40 prosenttia.

Taustalla ovat erityisesti siirtyminen vihreään sähköön, Seinäjoen Energian kaukolämmön ominaispäästöjen pieneneminen sekä energiankulutuksen vähentyminen. Myös Frami E- ja F-rakennuksissa loppuvuodesta 2024 toteutettu kiinteistöautomaation energiaoptimointi näkyy vuoden 2025 pienentyneenä energiankulutuksena.

Energiatehokkuustyötä jatketaan. Kampustalon energiakartoituksen pohjalta rakennusautomaation modernisointia suunnitellaan vuosille 2026–2027. Tavoitteena on ohjata muun muassa lämmitystä, ilmanvaihtoa, sähkönkulutusta ja käyttöaikoja nykyistä tarkemmin tarpeen mukaan.

Frami H -rakennuksessa kartoitetaan vuoden 2026 aikana energiansäästöpotentiaalia ja mahdollisia toimenpiteitä. Lisäksi SEAMKissa selvitetään päästöttömän kaukolämmön hankintamahdollisuutta ja sen

taloudellisia vaikutuksia. Jätehuollossa kehitetään jätteen synnyn vähentämistä, lajittelua ja seurantaa. Vuoden 2026 aikana tihennetään lajittelupisteiden määrää kaikkialla Kampuksella. Samalla päivitetään SEAMKin jätehuollon opastusta kierrätyspisteillä ja intrassa.

Hankintojen ja muiden välillisten päästöjen merkitys kasvaa

Kiinteistöjen energiankäytön ja suorien päästöjen lisäksi SEAMKin hiilijalanjälkeä muodostuu välillisesti esimerkiksi hankinnoista ja matkustamisesta. Matkustamisen päästöt vähenivät vuonna 2025 noin 30 prosenttia ja lentomatkustamisen jopa 49 prosenttia.

Hankintojen päästöt puolestaan kasvoivat noin 30 prosenttia, ja niiden osuus kokonaispäästöistä oli noin 60 prosenttia. Hankintoihin kuuluvat esimerkiksi tuotteet, palvelut, IT-laitteet, kalusteet ja investoinnit. Kasvua selittää erityisesti hankintojen ja investointien lisääntyminen.

Jatkossa huomiota kannattaakin suunnata entistä enemmän hankintojen tarpeellisuuteen, IT- ja kalustohankintojen elinkaareen, tuotteiden käyttöiän pidentämiseen ja uudelleenkäyttöön. Tämä kehitystyö on osa SEAMKin Kestävyyteen ja vastuullisuuteen liittyvää ohjelmaa.

Miten hiilijalanjälki lasketaan?

SEAMK käyttää hiilijalanjäljen laskennassa Arenen ammattikorkeakouluille kehittämää yhteistä laskuria. Arene eli Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto edistää Suomen ammattikorkeakoulujen yhteistyötä ja yhteisiä tavoitteita.

Laskennassa päästöt jaetaan kolmeen ryhmään. Scope 1 sisältää oman toiminnan suorat päästöt, Scope 2 ostetun energian päästöt ja Scope 3 muut välilliset päästöt, kuten matkustamisen ja hankinnat. Hankintojen päästöt syntyvät esimerkiksi ostettujen tuotteiden ja palveluiden tuotannossa, mutta ne huomioidaan osana SEAMKin hiilijalanjälkeä.

Yhteinen laskentatapa auttaa seuraamaan kehitystä ja tunnistamaan tärkeimmät päästövähennyskohteet.

Hiilijalanjäljestä kohti laajempaa ilmasto- ja luontotyötä

Ilmastopäästöt on vain yksi tarkastelukulma. Luonnonvarojen käyttö, ylikulutuksen vähentäminen ja luonnon monimuotoisuuden turvaaminen koskevat niin organisaatioita kuin yksittäisiä ihmisiäkin.

Arenen uudessa Ammattikorkeakoulujen kestävyysohjelmassa 2026–2030 ilmasto- ja luontotyö muodostavat yhteisen kokonaisuuden. Tarkastelua on tarkoitus laajentaa vaiheittain myös luontovaikutuksiin ja

luontojalanjälkeen.

Ilmasto- ja luontovaikutukset kytkeytyvät monin tavoin toisiinsa. Esimerkiksi materiaalien käytön vähentäminen ja tuotteiden käyttöiän pidentäminen voivat pienentää sekä päästöjä että luonnonvarojen kulutusta.

Sama pätee arjessa. Omia ympäristövaikutuksia voi pienentää välttämällä turhaa kulutusta, käyttämällä tavaroita pidempään, korjaamalla ja uudelleenkäyttämällä sekä suosimalla kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Ennen uuden hankintaa voi kysyä: tarvitsenko tätä todella – ja voisinko hankkia sen käytettynä tai lainata?

Heli Hietala
SEAMK

Outi Kemppainen
SEAMK

Henna Romppainen
SEAMK

Kirjoittajat kuuluvat KEVA-työryhmään, joka koordinoi SEAMKin kestävää kehitystä ja vastuullisuutta.

Lähde

Arene (2026). *Ammattikorkeakoulujen kestävyysohjelma 2026–2030*. https://arene.fi/julkaisut/ammattikorkeakoulujen-kestavyysohjelma-2026-2030/